

บทที่ 2

ลักษณะการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

ประวัติความเป็นมา

คำว่า "สหกรณ์" มีความหมายว่า การกระทำร่วมกัน¹ ซึ่งมาจากคำว่า "สห" แปลว่าร่วมกัน สมาสกับคำว่า "กรณ์" แปลว่าการกระทำ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของคำว่า "สหกรณ์" ไว้ว่า คือคณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์นี้ซึ่งอาจสรุปได้ว่า สหกรณ์เป็นองค์การธุรกิจที่จัดตั้งดำเนินงานโดยสมาชิก เป็นของสมาชิกและเพื่อประโยชน์ของสมาชิก โดยมีหลักการของความสมัครใจ หลักประชาธิปไตย หลักความยุติธรรม หลักการช่วยเหลือตนเอง และหลักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

การจัดตั้งสหกรณ์ในประเทศไทย เริ่มจัดตั้งขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2459 คือ สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้ จนกระทั่งปัจจุบันได้ขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ ตามกฎกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2516 ออกตามความในมาตรา 5 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 ได้แบ่งสหกรณ์ในประเทศไทยออกเป็น 6 ประเภทได้แก่

1. สหกรณ์การเกษตร
2. สหกรณ์ประมง

---

¹ดร.พิภย์ พิภย์ชัยเมธา, หลักเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521), หน้า 6.

3. สหกรณ์นิคม
4. สหกรณ์ร้านค้า
5. สหกรณ์บริการ
6. สหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสหกรณ์ประเภทหนึ่งที่ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 ประกอบธุรกิจด้านการเงินโดยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบคือ

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสหกรณ์ที่ตั้งขึ้นในหมู่สมาชิกผู้มีรายได้ประจำ และประกอบอาชีพอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน
2. สหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นสหกรณ์ที่ตั้งขึ้นในหมู่สมาชิกผู้มีรายได้ไม่แน่นอนประกอบอาชีพต่าง ๆ กัน แต่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน

ความเป็นมาของสหกรณ์ออมทรัพย์นั้น เริ่มกำเนิดขึ้นในประเทศฝรั่งเศส ตามแนวความคิดของนายฟิลิป บูเช (Phillipe Buchez) ในระหว่าง ค.ศ. 1796-1865 เป็นสหกรณ์ของคนงานมีขนาดเล็ก โดยมีหลักสำคัญในการระดมกำไรส่วนหนึ่งเป็นเงินสำรองของสหกรณ์ และไม่มีกำไรแบ่งรายได้เป็นค่าตอบแทนเงินทุน ต่อมาระหว่าง ค.ศ. 1811-1812 นายหลุยส์ บลอง (Louis Blanc) ได้เสนอแผนงานจัดตั้งสหกรณ์ของคนงานขนาดใหญ่ขึ้นและได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลฝรั่งเศสให้จัดตั้งสหกรณ์ขึ้นตามแนวความคิดของนายหลุยส์ขึ้นเป็นจำนวนมาก แต่ต่อมาต้องล้มเลิกไปเพราะขาดพื้นฐานที่ดีของการสหกรณ์และขยายตัวเร็วเกินไปโดยขาดความต้องการที่แท้จริงจากประชาชน และขาดการดำเนินงานที่ถูกต้องตามหลักสหกรณ์ จนถึง ค.ศ. 1884 นายเอม ฟรังโกเฮก (M. Francois Haeck) จึงได้ก่อตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ประสบผลสำเร็จขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศเบลเยียม

สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยนั้นจัดตั้งครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2492 ในหมู่ข้าราชการสหกรณ์คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการสหกรณ์เจ้าท่าคนสนิท ต่อมาได้ขยาย

การจัดตั้งขึ้นในหมู่ข้าราชการครู คำนวณ ทหาร กระทรวงทบวงกรม รัฐวิสาหกิจ และ
บริษัทต่าง ๆ

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสหกรณ์ที่ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์
พ.ศ. 2511 ประกอบธุรกิจด้านการเงิน โดยส่งเสริมให้มีการออมทรัพย์และให้มีการช่วย
เหลือด้านการเงินแก่กันและกันในหมู่สมาชิก ซึ่งเป็นผู้มีรายได้อันประจำและอยู่ในหน่วยงาน
เดียวกัน เพื่อเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงในด้านเศรษฐกิจและการเงินแก่สมาชิกของ
สหกรณ์เองโดยยึดหลักความสมัครใจ หลักความยุติธรรม หลักประชาธิปไตย หลักการช่วย
เหลือตนเองและหลักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังนั้นวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์
จึงมีดังนี้

1. ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ด้วยการถือหุ้นและฝากเงินไว้กับสหกรณ์ โดย
ได้รับผลตอบแทนตามสมควร
2. จัดให้มีเงินกู้สำหรับสมาชิกตามระเบียบของสหกรณ์ โดยเสียค่าตอบแทน
ในการกู้ยืมเงินนั้นตามสมควร สหกรณ์ออมทรัพย์จะนำเงินค่าหุ้นและเงินรับฝากของสมาชิก
มาหมุนเวียนให้สมาชิกที่มีความเดือดร้อนทางการเงินกู้ยืมไปใช้จ่ายเป็นการสนับสนุนให้มี
การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิกเอง
3. การให้บริการแก่สมาชิกโดยอาศัยหลักความเสมอภาคและหลักความ
ยุติธรรมในการบริการ เพื่อยกระดับมาตรฐานการครองชีพ และเสริมสร้างความมั่นคง
ทางเศรษฐกิจและการเงิน โดยเป็นกิจการที่มีได้มุ่งหวังผลกำไร หากมีกำไรจะเฉลี่ยคืน
ให้แก่สมาชิกตามส่วนที่สมาชิกทำธุรกิจกับสหกรณ์

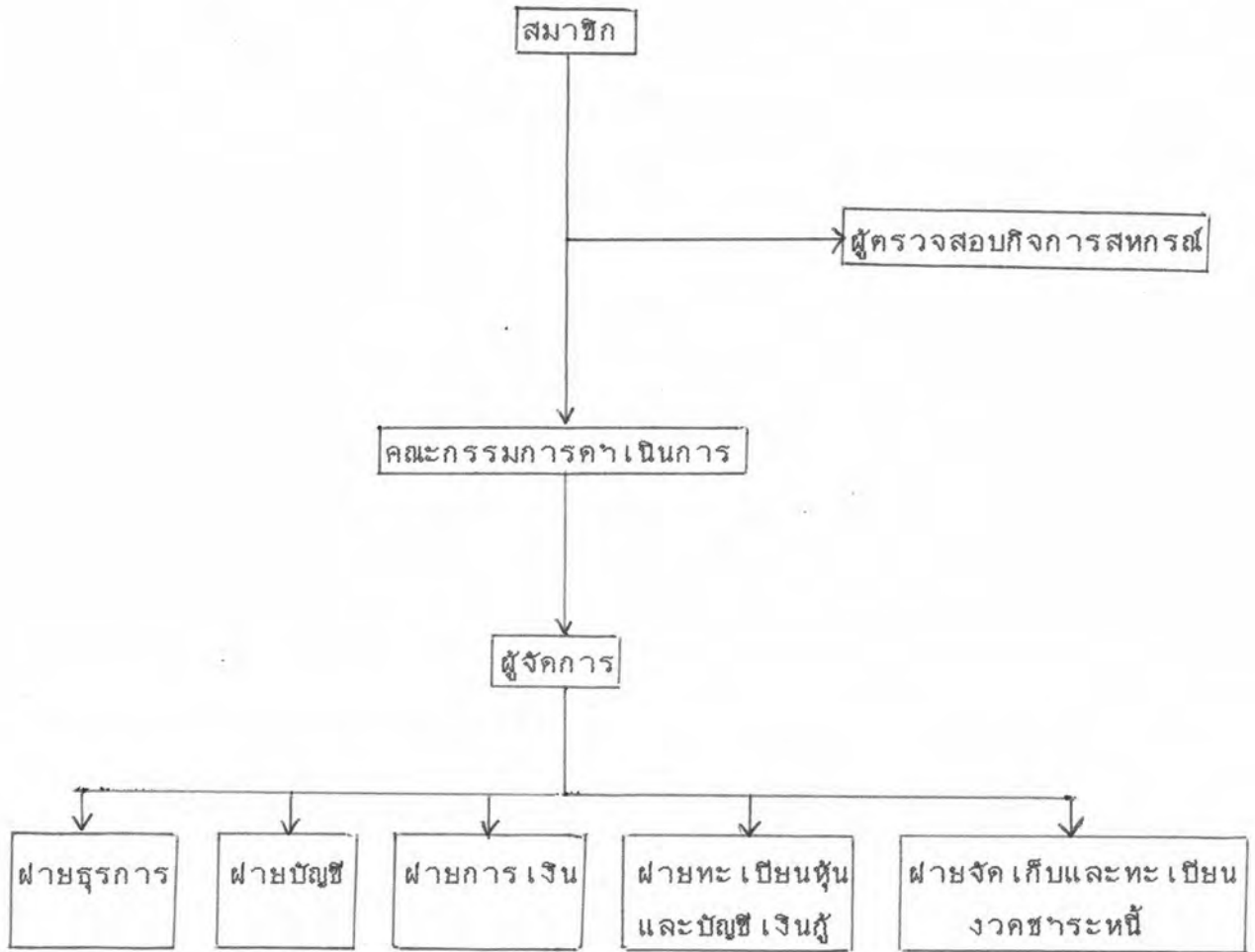
จากวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่สำคัญเป็นอันดับแรกคือ การส่งเสริม
ให้สมาชิกออมทรัพย์ ดังนั้นสหกรณ์ออมทรัพย์จึงกำหนดให้สมาชิกส่ง เงินค่าหุ้นราย เดือน
อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์อย่างจริงจังและส่ง เสริมสมาชิกที่

สมัครใจจะออมทรัพย์กับสหกรณ์ฝาก เงินโดยได้รับผลประโยชน์ตอบแทนตามสมควร ส่วนวัตถุประสงค์ที่มีความสำคัญอันดับรองลงมาคือ การให้เงินกู้ยืม ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็น การออมทรัพย์ทางอ้อมทางหนึ่งโดยสมาชิกนำเงินที่นำไปใช้จ่ายตามความจำเป็นและผ่อนชำระคืนภายหลัง การให้กู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์จึงต้องมีการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนว่าให้นำเงินไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความจำเป็นจริง ๆ การให้สมาชิกกู้เงินอย่างง่าย ๆ อาจก่อให้เกิดผลเสียขึ้นกับสมาชิกทำให้สมาชิก เป็นหนี้โดยไม่จำเป็น แต่การไม่ได้ให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก เมื่อสมาชิกมีความจำเป็นต้องใช้เงิน สมาชิกอาจไปกู้เงินจากภายนอกซึ่งต้อง เสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูงจนไม่อาจชดเชยได้หมดหรืออาจจะ เรียกได้ว่าไม่สามารถออมทรัพย์ตามวิธีการสหกรณ์ได้

โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ตามรูปที่ 2-1 จะประกอบด้วยสมาชิก โดยสมาชิกทุกคนจะร่วมประชุมกันในที่ประชุมใหญ่เพื่อ เลือกตั้งคณะกรรมการ คำนึงการให้ เป็นตัวแทนของสมาชิกทุกคนในการบริหารงานของสหกรณ์ให้บรรลุเป้าหมาย สำหรับสหกรณ์ที่ค่อนข้างใหญ่และมีธุรกิจมาก คณะกรรมการคำนึงการไม่อาจเข้าไปบริหารเองได้ จึงให้จ้างผู้จัดการขึ้นควบคุมการบริหารงานในสำนักงาน ส่วนกรรมการคำนึงการที่มีอำนาจเฉพาะซึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการและ เทรุณิก ทำหน้าที่ เป็นกรรมการบริหารมีอำนาจทั่วไปในเรื่อง เกี่ยวกับการบริหารงาน สหกรณ์ที่มีได้มอบหมายให้ผู้จัดการ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ควบคุมการทางานของผู้จัดการ ให้เป็นไปตามที่ได้รับมอบหมายจากกรรมการคำนึงการด้วย

นอกจากนี้คณะกรรมการคำนึงการในบางสหกรณ์ยังได้กำหนดให้มีกรรมการ คณะต่าง ๆ ให้ทำหน้าที่กลั่นกรองงานด้านต่าง ๆ เช่น กรรมการเงินกู้ กรรมการ การศึกษา กรรมการตรวจสอบ กรรมการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

รูปที่ 2-1 โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

สมาชิก

สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์จะได้แก่บุคคลที่ลงชื่อขอจดทะเบียนสหกรณ์ก่อนนายทะเบียนสหกรณ์ และบุคคลที่เข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ภายหลังที่สหกรณ์ได้จดทะเบียนแล้ว โดยก่อนรับเข้าเป็นสมาชิกจะมีการสอบถามถึงคุณสมบัติของสมาชิก ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติตามข้อบังคับของสหกรณ์นั้น ๆ ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้เต็มชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์
2. เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ
3. เป็นผู้มิใช่ภรรยาและนิสิต
4. ไม่เป็นสมาชิกในสหกรณ์อื่น ที่มีวัตถุประสงค์ในการให้ผู้ออมเงิน

สมาชิกจะรับผิดชอบในหนี้สินเพียงไม่เกินจำนวนค่าหุ้นที่ตนยังส่งไว้ไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ตนถือเท่านั้น สมาชิกจะถือหุ้นได้ไม่เกิน 1 ใน 5 ของจำนวนหุ้นทั้งหมดของสหกรณ์ ในขณะที่สิทธิออกเสียงของสมาชิกในที่ประชุมใหญ่จะมีสิทธิออกเสียงได้คนละหนึ่งเสียง โดยไม่คำนึงถึงจำนวนหุ้นที่สมาชิกถืออยู่ว่ามีเท่าใด จากข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้กำหนดหน้าที่ของสมาชิกที่มีหน้าที่เข้าร่วมประชุมใหญ่และปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ระเบียน ข้อบังคับและมติของสหกรณ์ โดยให้ที่ประชุมใหญ่มิอาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยปัญหาของสหกรณ์และรวมถึง เรื่องต่อไปนี้คือ

1. รับทราบเรื่องรับสมาชิก เข้าใหม่ สมาชิกลาออกจากสหกรณ์และวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของผู้สมัครซึ่งไม่ได้รับเลือก เข้าเป็นสมาชิก
2. รับทราบรายงานประจำปีของคณะกรรมการดำเนินการและรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์
3. พิจารณาอนุมัติบังคับบุคคล
4. พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์
5. เลือกตั้งและถอดถอนกรรมการดำเนินการและผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์
6. กำหนดค่าเหน็จของกรรมการดำเนินการหรือผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์
7. กำหนดวงเงินซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์อาจกู้ยืมได้

8. อนุมัติงบประมาณรายจ่าย ใช้จ่ายประจำปีของสหกรณ์
9. กำหนดรูปแบบการดำเนินงานซึ่งสหกรณ์คิดจะทำเป็นเครื่อง เกื้อหนุนบรรดาสมาชิกตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

คณะกรรมการดำเนินการ

คณะกรรมการดำเนินการ เป็นผู้ที่ได้รับเลือกจากบรรดาสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ ให้ทำหน้าที่บริหารงานและควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อบังคับของสหกรณ์ตามมติของที่ประชุมใหญ่ และตามคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสรุปได้ดังนี้คือ

1. กำหนดนโยบายในการดำเนินงานของสหกรณ์
2. ควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์
3. ดำเนินการจัดจ้างผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์
4. ให้คำแนะนำต่อที่ประชุมใหญ่ในการ เลือกผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์
5. ควบคุมการพิจารณาการรับสมาชิกใหม่

ประธานกรรมการ

ประธานกรรมการดำเนินการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. เป็นประธานในที่ประชุมใหญ่สมาชิกและที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ
2. ลงลายมือชื่อในเอกสารต่าง ๆ แทนสหกรณ์ตามที่กำหนดในข้อบังคับของสหกรณ์
3. ดูแลควบคุมการดำเนินงานทั่วไปให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
4. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

รองประธานกรรมการ

รองประธานกรรมการดำเนินการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ปฏิบัติการแทนประธานกรรมการในขณะที่ยังประธานกรรมการไม่อยู่ หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้

2. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย หรือ เมื่อตำแหน่งประธานกรรมการว่างลง

3. ลงลายมือชื่อในเอกสารต่าง ๆ แทนสหกรณ์

4. ค่าเงินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

เลขานุการ

เลขานุการคณะกรรมการดำเนินการมีหน้าที่ดังนี้

1. บันทึกรายงานการประชุมใหญ่ รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ

2. ดูแลรักษารายงานการประชุมให้เรียบร้อยอยู่เสมอ

3. จัดส่งหนังสือแจ้งนัดการประชุมไปยังสมาชิกหรือกรรมการดำเนินการแล้วแต่กรณี

4. ลงลายมือชื่อในเอกสารต่าง ๆ แทนสหกรณ์

5. ค่าเงินการอื่น ๆ ตามที่กำหนดในข้อบังคับหรือตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

เหรียญก

เหรียญกมีหน้าที่ดังนี้

1. ควบคุมดูแลและตรวจสอบการรับจ่ายและการเก็บรักษาเงินของสหกรณ์ให้เป็นไปเรียบร้อยถูกต้อง เรียบร้อย

2. ลงลายมือชื่อในเอกสารต่าง ๆ แทนสหกรณ์

3. ค่าเงินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

ผู้จัดการสหกรณ์

ผู้จัดการสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานในสำนักงานสหกรณ์ บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่สหกรณ์ให้ปฏิบัติงานเป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับรวมทั้ง

1. ตรวจสอบการสมัคร เป็นสมาชิกให้เป็นการถูกต้อง

2. ชักจูงให้สมาชิกมาถือหุ้น และนำเงินมาฝากกับสหกรณ์
3. เป็นธุระในการตรวจสอบค่าชอกู้ การจ่ายเงินกู้ให้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์
4. ร่วมประชุมชี้แจงในที่ประชุมใหญ่ ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการหรือกรรมการอื่น ๆ
5. ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดส่งหนังสือของสหกรณ์
6. เสนอรายงานกิจการประจำเดือนต่อคณะกรรมการดำเนินการ
7. กำหนดหน้าที่และวิธีปฏิบัติของเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ของสหกรณ์
8. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

เจ้าหน้าที่สหกรณ์

เนื่องจากงานภายในสำนักงานสหกรณ์มีมากจึงจำเป็นต้องจัดจ้าง เจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้เพียงพอ ซึ่งสามารถแยกออกตามลักษณะงานได้ 5 ฝ่ายใหญ่ ๆ คือ

1. ฝ่ายธุรการ
2. ฝ่ายบัญชี
3. ฝ่ายการเงิน
4. ฝ่ายทะเบียนหุ้นและบัญชีเงินกู้
5. ฝ่ายจัดเก็บและทะเบียนงวดชำระหนี้

ซึ่งเจ้าหน้าที่สหกรณ์เหล่านี้จะอยู่ในบังคับบัญชาของผู้จัดการสหกรณ์ ถ้าหากสหกรณ์ใดไม่มีผู้จัดการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์จะอยู่ในบังคับบัญชาของคณะกรรมการดำเนินการ

1. ฝ่ายธุรการ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ รับผิดชอบดำเนินงานสารบรรณ และงานทะเบียนสมาชิก ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเลขานุการเกี่ยวกับการประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ และ งานที่ไม่ได้มอบหมายให้ผู้อื่นผู้ใดทำโดย เฉพาะสามารถแยกย่อยได้ดังนี้

1.1 งานสารบรรณ ได้แก่ งานรับหนังสือ แยกเรื่อง เสนอหนังสือ ร่างหนังสือจัดตอบ พิมพ์หนังสือ ส่งและเก็บหนังสือ

1.2 งานสมาชิกสภาพ

2. ฝ่ายบัญชี รับผิดชอบในการทำบัญชีของสหกรณ์ให้เป็นปัจจุบันอยู่ เสมอ โดยแยกงานออกได้ดังนี้

2.1 งานบัญชีและทะเบียน ได้แก่ การจัดทำทะเบียนหนังสือเงินแต่ละประเภท สลิป สมุครายวันขั้นต้นและชั้นปลาย ทะเบียนเงินรับฝากทั้งสองประเภท ทะเบียนครุภัณฑ์ ทะเบียนย่อยต่าง ๆ ควบคุมยอดคงเหลือท้ายแฟ้มทะเบียนหุ้นและบัญชีเงินกู้ ตลอดจนการเก็บรักษาเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้โดยครบถ้วน

2.2 งานจัดทำรายงานทางบัญชีและการเงิน ได้แก่ จัดทำงบทดลอง งบดุล งบกำไรขาดทุน และรายละเอียดประกอบตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด จัดทำสรุปการรับจ่ายเงิน และรายงานกิจการประจำเดือนเสนอคณะกรรมการดำเนินการ และจัดเตรียมรายละเอียดทางบัญชี เพื่อรอการตรวจสอบในวันสิ้นปี

3. ฝ่ายการเงิน รับผิดชอบในการรับจ่ายเก็บรักษาเงินของสหกรณ์ภายใน อำนาจที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการ ได้แก่

3.1 งานรับเงิน รับผิดชอบรับเงินทุกประเภทของสหกรณ์ เก็บรักษาเงินสดตามจำนวนที่ได้รับมอบหมาย จัดทำสมุดเงินสดรับ

3.2 งานจ่ายเงิน รับผิดชอบจ่ายเงินทุกประเภทให้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์ จัดทำสมุดเงินสดจ่าย ทะเบียนจ่ายเงินเดือนและเงินสวัสดิการ รวบรวมหลักฐานการรับจ่ายส่งให้ฝ่ายบัญชีจัดทำต่อไป

3.3 งานควบคุมการฝากเงินหรือกู้ยืมเงินจากธนาคาร โดยเก็บรักษาเช็ค หลักฐานการฝากและถอนเงิน ควบคุมยอดบัญชีเงินฝากธนาคารทุกประเภทโดยตรวจสอบยอดคงเหลือให้ถูกต้องตรงกับบัญชีเงินฝากธนาคารเป็นประจำทุกเดือน ทำทะเบียนควบคุมการจ่ายเช็ค การฝากเงินหรือถอนเงินจากธนาคาร เก็บรักษาหนังสือสัญญาเงินของธนาคารควบคุมการชำระหนี้ให้เป็นไปตามหนังสือสัญญา

4. ฝ่ายทะเบียนหุ้นและบัญชีเงินกู้ รับผิดชอบเกี่ยวกับการทำทะเบียนหุ้น และบัญชีเงินกู้ของสมาชิกดังนี้

4.1 งานทะเบียนหุ้น โดยการจัดทำทะเบียนหุ้นของสมาชิกรายบุคคล ให้เป็นปัจจุบัน จัดทำรายการหุ้นคงเหลือประจำเดือนรายบุคคลและรายหน่วย เพื่อตรวจสอบกับยอดคุมของฝ่ายบัญชี แจ้งจำนวนหุ้นคงเหลือของสมาชิก เป็นรายบุคคลตอนสิ้นปี

คำนวณเงินปันผลตามหุ้นให้สมาชิกและทำรายการจ่ายเงินปันผล

4.2 งานบัญชีเงินกู้ โดยจัดทำบัญชีเงินกู้ รายการหนี้คงเหลือประจำเดือนรายบุคคลและรายหน่วยเพื่อตรวจสอบกับยอดคุมของฝ่ายบัญชี แจ้งจำนวนหนี้คงเหลือของสมาชิก เป็นรายบุคคลคอนสิ้นปี

4.3 งานเงินกู้ โดยตรวจสอบค่าของหุ้นของสมาชิก เกี่ยวกับการถือหุ้นและหนี้สินของสมาชิกที่ยื่นขอ

5. ฝ่ายจัดเก็บและทะเบียนงวดชำระหนี้ รับผิดชอบจัดทำรายการเก็บเงินชำระหนี้จากสมาชิกทุกวันสิ้นเดือนดังนี้

5.1 งานเรียกเก็บเงินค่าหุ้น โดยจัดทำรายการเก็บเงินประจำเดือนจัดทำใบรับเงินค่าหุ้น เปรียบเทียบยอดเงินในรายการเก็บเงินกับใบรับเงิน

5.2 งานเรียกเก็บเงินงวดชำระหนี้ โดยจัดทำทะเบียนการรับเงินงวดชำระหนี้ จัดทำใบรับเงินงวดชำระหนี้ประจำเดือนและรับชำระหนี้ก่อนกำหนด

5.3 งานจัดทำรายการเก็บเงินประจำเดือน โดยจัดทำรายการเก็บเงินประจำเดือนที่มีรายการหุ้น เงินกู้ที่จะต้องเก็บเป็นรายบุคคลและรายหน่วย จัดทำงบท่าเก็บเงินประจำเดือนรายหน่วยส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดเก็บเงินจากสมาชิก

5.4 งานเงินกู้ โดยเขียนหนังสือและหนังสือค่าประกัน หนังสือมอบอำนาจรับเงินกู้ คิดเงินเฉลี่ยคืนของสมาชิก เป็นรายบุคคล และรายหน่วยทุกสิ้นปี โดยประสานงานกับฝ่ายทะเบียนหุ้นและบัญชีเงินกู้

ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์

นอกจากจะมีคณะกรรมการเงินกู้หรือคณะกรรมการอื่นที่คอยช่วยเหลือคณะกรรมการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ของสหกรณ์แล้ว ที่ประชุมใหญ่จะเลือกตั้งสมาชิกหรือบุคคลภายนอกที่มีคุณสมบัติเหมาะสมให้เป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ซึ่งผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์นี้จะอยู่ในตำแหน่งได้มีกำหนด 1 ปี มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบสมุดบัญชีทะเบียนเอกสารการเงิน และการดำเนินงานอื่น ๆ ของสหกรณ์เป็นประจำทุกเดือนแล้ว เสนอผลการตรวจสอบต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการและ เสนอผลการตรวจสอบประจำปีทางบัญชีต่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์แต่ไม่มีอำนาจบริหารงานสหกรณ์แต่อย่างใด

ลักษณะการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสหกรณ์ที่ตั้งขึ้นมาเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ไว้เพื่อใช้ในคราวจำเป็น โดยคำนึงว่าการที่จะให้สมาชิกแต่ละคนออมทรัพย์ด้วยตนเองนั้นย่อมเป็นการยากและต้องใช้เวลาอันนานจึงจะได้เงินพอแก่การใช้จ่ายจึงพยายามให้มีการร่วมกันออมทรัพย์ในหมู่สมาชิก โดยให้มีผลตอบแทนพอสมควรและมีรายได้เงินกู้แก่สมาชิกที่มีความเดือดร้อนทางการเงิน จากการศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ตัวอย่างพบว่า มีลักษณะการดำเนินงานที่เหมือนกันและต่างกันดังนี้

สหกรณ์ออมทรัพย์ตัวอย่าง	ธุรกิจของสหกรณ์		
	ออมทรัพย์	การให้เงินกู้	อื่น ๆ
1. สอ.ครูสระบุรี จำกัด	/	/	
2. สอ.ครูเขียงราย จำกัด	/	/	
3. สอ.กรบ.กลาง จำกัด	/	/	
4. สอ.ตำรวจนครบาล จำกัด	/	/	
5. สอ.และการธนกิจมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำกัด	/	/	
6. สอ.ข้าราชการจุฬาฯ จำกัด	/	/	
7. สอ.ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำกัด	/	/	
8. สอ.พนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด	/	/	
9. สอ.ข้าราชการกรมการปกครอง จำกัด	/	/	อาคารที่พัก
10. สอ.กรมพัฒนาที่ดิน จำกัด	/	/	

จะเห็นได้ว่าลักษณะการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์นั้นมีธุรกิจหลักที่เหมือนกันอยู่ 2 ธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจออมทรัพย์ และธุรกิจให้เงินกู้ หรือธุรกิจเครดิต ยกเว้น

สหกรณ์ออมทรัพย์ตัวอย่างหนึ่งแห่งที่มีธุรกิจเพิ่มมากขึ้น คือ ธุรกิจอาคารที่พัก ลักษณะการดำเนินงานในแต่ธุรกิจจะเป็นดังนี้

1. การออมทรัพย์ (ธุรกิจออมทรัพย์)

การออมทรัพย์ในสหกรณ์ออมทรัพย์มีวิธีการออมทรัพย์ได้ 2 วิธีคือ การออมทรัพย์ด้วยการส่งเงินค่าหุ้น และการออมทรัพย์ด้วยการรับฝากเงิน

1.1 การออมทรัพย์ด้วยการส่งเงินค่าหุ้น เป็นการออมทรัพย์โดยสมาชิกต้องส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนอย่างสม่ำเสมอเป็นจำนวนเท่า ๆ กันทุกเดือน มูลค่าการชำระค่าหุ้นจะมีการปรับปรุงให้สูงขึ้นตามรายได้ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี โดยสมาชิกไม่สามารถถอนหุ้นหรือรอนหุ้นให้ผู้อื่นในขณะที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ สำหรับสมาชิกที่ส่งค่าหุ้นรายเดือนสม่ำเสมอเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 84 งวด แล้วจะงดส่งค่าหุ้นรายเดือนหรือลดจำนวนการถือหุ้นรายเดือนลงก็ได้ หุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนมากจะมีมูลค่าหุ้นละ 10 บาท กำหนดให้สมาชิกส่งเงินค่าหุ้นเป็นรายเดือน โดยถืออัตราส่วนตามจำนวนเงินเดือนที่ได้รับดังตัวอย่างจากสหกรณ์ออมทรัพย์ตัวอย่างในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1

อัตราส่วนการถือเงินค่าหุ้นตามจำนวนเงินเดือนของสมาชิก

<u>เงินได้รายเดือน (บาท)</u>	<u>การถือหุ้นรายเดือน(หุ้น)</u>
ตั้งแต่ 1,255 - 2,000	10
" 2,001 - 3,000	15
" 3,001 - 4,000	25
" 4,001 - 5,000	30
" 5,001 - 6,000	35
" 6,001 - 7,000	40

<u>เงินได้รายเดือน (บาท)</u>	<u>การถือหุ้นรายเดือน(หุ้น)</u>
ตั้งแต่ 7,001 - 8,000	50
" 8,001 - 10,000	60
" 10,001 - ขึ้นไป	70

ที่มา : ระเบียบ-ข้อบังคับสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมการปกครอง จำกัด, 2530.

ในการที่สมาชิกออมทรัพย์ด้วยการส่งเงินค่าหุ้นนี้ จะได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลเมื่อสหกรณ์ดำเนินงานมีกำไร ซึ่งหากสมาชิกขาดส่งเงินค่าหุ้น 3 งวดติดต่อกันรวมกันถึง 6 งวด โดยมิได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการดำเนินการ สมาชิกผู้นั้นจะถูกให้ออกจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์

1.2 การออมทรัพย์ด้วยการรับฝากเงิน เป็นการออมทรัพย์ของสมาชิก ความความสมัครใจโดยรับฝาก เงินจากสมาชิกที่มีเงินเหลือจากการใช้จ่ายประจำมาเก็บออมไว้โดยได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยในอัตราที่สมควร การออมทรัพย์ด้วยวิธีนี้สหกรณ์มีการรับฝากเงิน 2 ประเภทคือ

1.2.1 เงินฝากออมทรัพย์ เป็นเงินฝากที่มีจำนวนน้อย ฝากและถอนเมื่อใดก็ได้ในจำนวนเท่าใดก็ได้ แต่ต้องไม่ต่ำกว่าครั้งละ 10 บาท โดยได้รับดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทนซึ่งคิดเป็นรายวันเช่นเดียวกับการคิดดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

1.2.2 เงินฝากประจำ เป็นการรับฝากเงินและจ่ายคืนเงินเป็นก้อนทั้งจำนวนเมื่อสิ้นระยะเวลาที่ตกลงกัน ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่จะกำหนดค่าฝากครั้งละไม่น้อยกว่า 100 บาท และจะต้องมีระยะเวลาฝากไม่น้อยกว่า 6 เดือน โดยได้รับผลตอบแทนในอัตราคงที่พอสมควร

2. การให้เงินกู้ (ธุรกิจเครดิต)

ในกรณีที่สมาชิกขาดเงิน หรือปัญหาด้านการเงิน สมาชิกสามารถยื่นคำขอผู้ต่อสหกรณ์ผ่านเจ้าหน้าที่เพื่อให้คณะกรรมการเงินกู้พิจารณาวินิจฉัยอนุมัติให้กู้เป็นราย ๆ ไปซึ่งบริการด้านเงินกู้ที่ให้แก่สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์นั้นแบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ และเงินกู้พิเศษ

2.1 เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน เป็นเงินกู้ระยะสั้นที่สหกรณ์ให้กู้แก่สมาชิกเพื่อนำไปใช้ในสภาวะที่มีความต้องการใช้เงินอย่างเร่งด่วน ส่วนมากเป็นเงินจำนวนน้อย เช่น ค่ารักษาพยาบาล การให้เงินกู้ประเภทนี้สหกรณ์จะพิจารณาจำนวนเงินตามความจำเป็นโดยไม่มีหลักประกันใด ๆ เพียงแต่สมาชิกทำหนังสือขอยืมเงินตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้เป็นหลักฐาน โดยสหกรณ์จะกำหนดจำนวนเงินขั้นสูงและการชำระคืนไว้ในระเบียบว่าด้วยเงินกู้สมาชิก เช่น กู้ได้ไม่เกิน 2,500 บาท การส่งชำระคืนต้องส่งคืนเงินกู้ทั้งหมดพร้อมดอกเบี้ยภายใน 2 เดือน นับแต่เดือนที่ได้รับเงินกู้ไป

2.2 เงินกู้สามัญ เป็นเงินกู้ระยะสั้น และระยะปานกลางที่ให้แก่สมาชิกเพื่อนำไปใช้ตามความจำเป็นและเป็นประโยชน์ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าการศึกษาบุตร ค่าซ่อมแซมบ้าน ชำระหนี้เก่า ฯลฯ โดยให้กู้ได้ไม่เกินจำนวนเงินขั้นสูงที่กำหนดไว้แล้วแต่สหกรณ์เช่น ไม่เกินรายละ 50,000 บาทและต้องชำระคืนเป็นรายเดือนพร้อมกับดอกเบี้ยในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยเงินกู้ของสหกรณ์เช่น 60 งวด ในการขอเงินกู้ประเภทนี้ถ้าจำนวนเงินที่จะกู้มีจำนวนไม่เกินมูลค่าหุ้นที่สมาชิกถืออยู่ก็จะถือมูลค่าหุ้นของสมาชิกเป็นหลักประกัน แต่ถ้าหากจำนวนเงินที่จะกู้มีมากกว่ามูลค่าหุ้นของสมาชิกจะต้องมีสมาชิกสหกรณ์อย่างน้อยหนึ่งคนค้ำประกันไว้ หรือมีหลักประกันอื่นแล้วแต่สหกรณ์จะกำหนด

2.3 เงินกู้พิเศษ เป็นเงินกู้ระยะยาวในสหกรณ์ที่มีฐานะการเงินดีพอที่จะช่วยเหลือสมาชิกได้มากกว่าเงินกู้สามัญ เงินกู้พิเศษนี้เป็นเงินกู้ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกนำเงินไปใช้ส่งเสริมฐานะความมั่นคง หรือก่อประโยชน์แก่สมาชิกเอง เช่น นำไปปลูกบ้าน ซื้อยานพาหนะ ลงทุนประกอบอาชีพ เงินกู้พิเศษนี้ถ้ามีจำนวนเงินกู้ไม่เกินมูลค่าหุ้นที่สมาชิกถืออยู่ ก็จะถือมูลค่าหุ้นของสมาชิกเป็นหลักประกัน แต่ถ้าจำนวนเงินกู้สูงกว่ามูลค่าหุ้นที่สมาชิกถืออยู่ สมาชิกต้องหาหลักประกันมาค้ำประกันไว้กับสหกรณ์ เช่น

อสังหาริมทรัพย์ บัญชีเงินฝากธนาคาร ส่วนการชำระคินนั้นสมาชิกต้องชำระคินเป็นรายเดือนพร้อมดอกเบี้ยตามระเบียบที่สหกรณ์กำหนด เช่น ไม่เกิน 90 งวด เป็นต้น

จากการศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ตัวอย่าง หลักเกณฑ์ในการให้กู้ วงเงินกู้ การค้ำประกัน และการชำระคิน จะเป็นดังนี้

ตารางที่ 2.2

หลักเกณฑ์การให้กู้ วงเงินให้กู้ การค้ำประกัน และการชำระคินของเงินกู้ประเภทต่าง ๆ

1. สอ.ครูสระบุรี จำกัด

	การให้กู้	วงเงินให้กู้	การค้ำประกัน	การชำระคิน
ลูกเงิน	เมื่อไหร่ก็ได้	ครึ่งหนึ่งของเงินเดือนไม่เกิน 3,000	ไม่ต้องมีหลักประกัน	ไม่เกิน 2 งวด
สามัญ	เป็นสมาชิกอย่างน้อย 6 เดือน	12 เท่าของเงินเดือนบวกค่าหุ้นไม่เกิน 80,000 หรือ 90% ของค่าหุ้น	ค่าหุ้น สมาชิก ค้ำประกันหรือ 80% ของมูลค่าอสังหาริมทรัพย์หรือเงินฝาก	ไม่เกิน 60 งวด
พิเศษ	เป็นสมาชิกอย่างน้อย 3 ปี	80% ของหลักทรัพย์ ไม่เกิน 500,000	เหมือนเงินกู้สามัญ	ไม่เกิน 180 งวด

2. สอ.ครู เชียงราย จำกัด

การให้กู้		วงเงินให้กู้	การค้ำประกัน	การชำระคืน
ฉุกเฉิน	เมื่อเหตุจำเป็น	ครึ่งหนึ่งของเงินเดือนไม่เกิน 3,000	ไม่ต้องมีหลักประกัน	ไม่เกิน 2 งวด
สามัญ	สมาชิก 6 เดือน ถึง 3 ปี	10 เท่าของเงินเดือนไม่เกิน 60,000	ค้ำหุ้น หรือ สมาชิกค้ำประกัน 1 คน	ไม่เกิน 72 งวด สมาชิก 7 ปีขึ้นไปไม่เกิน 84 งวด
	สมาชิก 3 ปี ถึง 7 ปี	12 เท่าของเงินเดือนไม่เกิน 120,000		
	สมาชิก 7 ปี ขึ้นไป	14 เท่าของเงินเดือนไม่เกิน 160,000		
พิเศษ	สมาชิกอย่างน้อย 3 ปี มีหุ้น 30,000 บาทขึ้นไป	60% ของราคาหลักทรัพย์ไม่เกิน 300,000	อสังหาริมทรัพย์	ไม่เกิน 180 งวด

3. สอ.กรบ.กลาง จำกัด

	การให้กู้	วงเงินให้กู้	การค้ำประกัน	การชำระคืน
ฉุกเฉิน	เป็นสมาชิก อย่างน้อย 1 เดือน	60% ของเงิน เดือน ไม่จำกัด วงเงินกู้	ไม่ต้องมีหลัก ประกัน	ไม่เกิน 3 งวด
สามัญ	สมาชิกอย่าง น้อย 6 เดือน	10 เท่าของ เงินเดือนหรือ 90% ของค่าหุ้น หรือเงินฝากไม่ จำกัดวงเงินกู้	ค่าหุ้น เงินฝาก หรือสมาชิกค้ำ ประกัน	ไม่เกิน 60 งวด
พิเศษ	สมาชิกอย่าง น้อย 3 ปี	ไม่เกิน 500,000	อสังหาริมทรัพย์	ไม่เกิน 180 งวด

4. สอ.ตำรวจนครบาล จำกัด

	การให้กู้	วงเงินให้กู้	การค้ำประกัน	การชำระคืน
ฉุกเฉิน	เมื่อโทรก็ได้	ครึ่งหนึ่งของ เงินเดือนไม่ เกิน 1,500	ไม่ต้องมีหลัก ประกัน	ไม่เกิน 2 งวด
สามัญ	สมาชิกอย่าง น้อย 6 เดือน	15 เท่าของ เงินเดือนไม่	ค่าหุ้น เงินฝาก สมาชิกค้ำประกัน	ไม่เกิน 50 งวด

	การให้กู้	วงเงินให้กู้	การค้ำประกัน	การชำระคืน
		เกิน 50,000 หรือ 90% ของ ค่าหุ้นหรือเงิน ฝาก	60% ของมูลค่า อสังหาริมทรัพย์	
พิเศษ	ปัจจุบันยังไม่มี			

5. สอ.และการธกษมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำกัด

	การให้กู้	วงเงินให้กู้	การค้ำประกัน	การชำระคืน
ฉุกเฉิน	เมื่อไหร่ก็ได้	ครึ่งหนึ่งของ เงินเดือนไม่ เกิน 3,000	ไม่ต้องมีหลัก ประกัน	ไม่เกิน 2 งวด
สามัญ	สมาชิกอย่าง น้อย 6 เดือน	4 เท่าของ เงินเดือนไม่ เกิน 60,000 หรือ 90% ของ ค่าหุ้น	ค่าหุ้น หรือ สมาชิกค้ำประกัน 2 คน	ไม่เกิน 16 งวด
พิเศษ	ปัจจุบันยังไม่มี			

6. สอ.ข้าราชการจู่หาา จากัก

การให้กู้		วงเงินให้กู้	การค้ำประกัน	การชำระคืน
ฉุกเฉิน	สมาชิกอย่าง น้อย 6 เดือน	ครึ่งหนึ่งของ เงินเดือน หรือ 90% ของ ค่าหุ้นไม่เกิน 6,000	ไม่ต้องมีหลัก ประกัน	ไม่เกิน 2 งวด
สามัญ	สมาชิกอย่าง น้อย 1 ปี	15 เท่าของ เงินเดือนหรือ 90% ของค่าหุ้น ไม่เกิน 160,000	ค่าหุ้น เงินฝาก หรือสมาชิกค้ำ ประกัน	ไม่เกิน 72 งวด
พิเศษ	สมาชิกอย่าง น้อย 1 ปี	80% ของหลัก ทรัพย์ ไม่เกิน 800,000	90% ของค่าหุ้น เงินฝาก อสัง- หาริมทรัพย์	ไม่เกิน 156 งวด

7. สอ.ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จากัก

การให้กู้		วงเงินให้กู้	การค้ำประกัน	การชำระคืน
ฉุกเฉิน	เมื่อไหร่ก็ได้	ครึ่งหนึ่งของ เงินเดือนไม่ เกิน 6,000	ค่าหุ้น หรือสมาชิก	ไม่เกิน 6 งวด

	การให้กู้	วงเงินให้กู้	การค้ำประกัน	การชำระคืน
สามัญ	สมาชิกอย่าง น้อย 6 เดือน ถึง 1 ปี	10 เท่าของ เงินเดือน	ค้ำหุ้น สมาชิก ค้ำประกัน	ไม่เกิน 72 งวด
	สมาชิก 3-5 ปี	12 เท่าของ เงินเดือน		
	สมาชิก 5 ปี ขึ้นไป	15 เท่าของ เงินเดือน	ค้ำหุ้น สมาชิก ค้ำประกัน	ไม่เกิน 72 งวด
พิเศษ	สมาชิกอย่าง น้อย 5 ปี	ไม่เกิน 300,000	อสังหาริมทรัพย์	ไม่เกิน 180 งวด

8. สอ. พนักงานบริษัทการบินไทย จำกัด

	การให้กู้	วงเงินให้กู้	การค้ำประกัน	การชำระคืน
ฉุกเฉิน	พันทดลองงาน	ครึ่งหนึ่งของ เงินเดือน ไม่ เกิน 7,000	ไม่ต้องมีหลัก ประกัน	ไม่เกิน 5 งวด
สามัญ	พันทดลองงาน	16 เท่าของเงิน เดือน ไม่เกิน 120,000	สมาชิกค้ำประกัน 2 คน	ไม่เกิน 84 งวด

	การให้กู้	วงเงินให้กู้	การค้ำประกัน	การชำระคืน
	สมาชิก 1 ปี	18 เท่าของเงิน เดือน ไม่เกิน 150,000		
	สมาชิก 1 ปี และมีหุ้นมาก กว่า 10,000	20 เท่าของเงิน เดือน ไม่เกิน 200,000		
พิเศษ	สมาชิกอย่าง น้อย 1 ปี	75% ของโครงการ การลงทุน ซื้อรถยนต์เก่า ไม่เกิน 300,000 ซื้อรถยนต์ใหม่ไม่ เกิน 600,000 80% ของราคา หลักทรัพย์	อสังหาริมทรัพย์ ทะเบียนรถยนต์	โครงการลง ทุนไม่เกิน 48 งวด รถยนต์เก่าไม่ เกิน 60 งวด รถยนต์ใหม่ไม่ เกิน 72 งวด ที่ดินบ้านไม่เกิน 180 งวด

9. สอ.ชำระรายการกรมการปกครอง จำกัด

	การให้กู้	วงเงินให้กู้	การค้ำประกัน	การชำระคืน
ฉุกเฉิน	เมื่อাত্রก็ได้	ครึ่งหนึ่งของ เงินเดือนไม่ เกิน 3,000	ไม่ต้องมีหลัก ประกัน	ไม่เกิน 2 งวด

	การให้กู้	วงเงินให้กู้	การค้ำประกัน	การชำระคืน
สามัญ	สมาชิกอย่าง น้อย 3 เดือน สมาชิก 5 ปี ขึ้นไป	12 เท่าของ เงินเดือนไม่ เกิน 80,000 15 เท่าของ เงินเดือนไม่ เกิน 100,000	ค้ำหุ้น สมาชิก ค้ำประกัน	สมาชิก 5 ปี ไม่เกิน 72 งวด สมาชิก 5 ปี ขึ้นไปไม่เกิน 84 งวด
พิเศษ	ปัจจุบันยังไม่มี			

10. สอ. กรมพัฒนาที่ดิน จำกัด

	การให้กู้	วงเงินให้กู้	การค้ำประกัน	การชำระคืน
ฉุกเฉิน	เมื่อไหร่ก็ได้	ครึ่งหนึ่งของ เงินเดือน ไม่ เกิน 2,000	ไม่ต้องมีหลัก ประกัน	ไม่เกิน 2 งวด
สามัญ	สมาชิก 1-4 ปี สมาชิก 4-8 ปี	10 เท่าของเงิน เดือน ไม่เกิน 50,000 10 เท่าของเงิน เดือน ไม่เกิน 80,000	สมาชิกค้ำประกัน	ไม่เกิน 60 งวด

	การให้กู้	วงเงินให้กู้	การค้ำประกัน	การชำระคืน
	สมาชิก 8-12 ปี	10 เท่าของเงิน เดือน ไม่เกิน 100,000		
	สมาชิก 12 ปี ขึ้นไป	กู้ได้ไม่จำกัด		
พิเศษ	สมาชิกอย่าง น้อย 1 ปี	ที่อยู่อาศัยไม่ เกิน 500,000 รถยนต์ไม่เกิน 300,000	50% ของราคา หลักทรัพย์ หรือ 80% ของมูลค่า พันธบัตรรัฐบาล	ที่อยู่อาศัยไม่ เกิน 150 งวด ซื้อรถยนต์ไม่ เกิน 60 งวด

3. ธุรกิจอาคารที่พัก

ธุรกิจอาคารที่พักของสหกรณ์ออมทรัพย์ตัวอย่างนี้เป็นธุรกิจที่ให้บริการด้านอาคารที่พักแก่สมาชิกและบุคคลภายนอก โดยจะใช้เป็นที่ประชุม ฝึกอบรม สัมมนา โดยได้รับผลตอบแทนเป็นค่าเช่าที่พัก และค่าเช่าห้องประชุม